

MCLUHAN ÜZENETEI // MCLUHAN'S MESSAGES

NEMZETKÖZI KONFERENCIA MARSHALL MCLUHAN SZÜLETÉSÉNEK SZÁZADIK ÉVFORDULÓJÁRA
INTERNATIONAL CONFERENCE FOR THE HUNDRETH ANNIVERSARY OF MARSHALL MCLUHAN'S BIRTH

ELTE BTK Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet, Média és Kommunikáció Tanszék // ELTE BTK Institute for Art Theory and Media Studies, Department of Media and Communication

Absztraktok/Abstracts

ARMANCA, Brindusa (Romanian Cultural Institute Budapest; State University Arad)

McLuhan via Murdoch: changing media ethics

The new paradigm of the media due to globalization, modified the relationship between local and global, changed the McLuhanist definition of “glocal” after the complete conquest of the new media and produced a new ethical paradigm. The principles of ethics in journalism, from the Enlightenment till today, and professional honor became uncomfortable for the new trends: consumerism, infotainment, the struggle for mass audiences and advertizing related to it, etc. The global financial crisis and the related media crisis revealed the truth about the independence of the media and journalists. The Murdoch and News Corp. case revealed how the owner interest could blow-up an entire history of professional and ethical principles in media today. Together with Tom Brislin, professor at Hawaii University, I believe that “a principal structural measurement of the global ethic should be the degree of autonomy the journalist enjoys, within legal, cultural, and professional limits”(Brislin, Journal of Mass Media Ethics, 2004). My study will compare the McLuhan legacy and the new ethical behavior in European media, beginning from the “Murdoch case” and its implications for press freedom.

BATTA, Barnabás (Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, Pécsi Tudományegyetem –
Institute of Communication and Media Studies, University of Pécs)

„(Message was) sent from my I-phone”. A márka maga az üzenet – avagy a globális médiatér „felcímkézése”

McLuhan kulcsművei egy új korszak nyitányát jelentették a mindenkori médiaoptimizmus területén - angolszász kutatásokban éppúgy, ahogy a később rendkívüli hatású német médiaelméleti- és médiafilozófiai hagyományban (Bolz, Kittler, Tholen, Kramer). A kulcskérdés minden esetben ugyanaz: a technológiai változások vajon mennyiben változtatják meg a kommunikáló egyén lehetőségeit, ezzel egyidejűleg pedig milyen forradalmi változások történnek a nyilvánosság talapzatát jelentő médiacsatornáknak. A médiaoptimista elméletek „vakfoltja” az a mára jól kitapintható probléma, hogy vajon mennyiben tekinthető „egységesnek” ez a globális médiatér és hol húzódhat a legfontosabb frontvonal annak térképén? Hiszen az integrált kommunikációs hálózatok centrumában található közösségi médiacsatornák (Facebook, Twitter, etc.) és videomegosztók (YouTube, Vimeo, Inda, etc.), az ezek igényeit kiszolgáló okostelefonok (I-phone, Blackberry, HTC, etc.) és lokalizációs szoftverek (Foursquare, Places, etc.) éppúgy, ahogy mára a közszolgálati csatornák is a tartalommal összefonódó, attól elválaszthatatlan trenddiktáló márkakommunikációval, brandfejlesztéssel élnek. Joggal merülhet fel a kérdés: a médiumok, vagy sokkal inkább a médiacsatornákat- és eszközöket fenntartó gazdasági vállalkozások, mint márkák állnak a médiatér központjában?

Technológiai fejlesztések a lényegesek, avagy a technológiai fejlesztések háttérben álló brand? Az információs technológia a kortárs média terében egymástól szétválaszthatatlan gazdasági, kulturális- és kommunikációs egység, ahol a kommunikációs üzenet mögé „rejtett”, vagy a kommunikációs „üzenettel összeolvadó” öntematizáció- és márkamenedzsment problémája mára a társadalomtudományok számára is megkerülhetetlen elméleti- és gyakorlati kérdés.

BEKNAZAROVA, Saida (Tashkent University of Information Technologies, Uzbekistan)

The process of integration: the elements of media education in university's disciplines

Media education is closely linked not only to pedagogy and art education, but also to such branches of human and technological knowledge as art, culture, technology; the history of world culture and art; psychology (the psychology of art, artistic perception, creativity); computer science, information technology, etc.

Responding to the needs of modern pedagogy in personality development, media education broadens the spectrum of methods and forms of conducting classes with students. The introduction of new technologies in education has made apparent that the flow of information dumped on the youth must be organised in such a way as to serve the achievement of educational goals, so that students are trained in the perception and use of information. Media education is now a significant element in higher education. To improve the efficiency of higher education teaching and the educational process should be established in a way that reflects the changes taking place in the modern world.

CUOMO, Domenico (IULM University, Communication and New Media, Milan, Italy)

From Giotto to McLuhan: no longer scared of torture in the Global Village

This paper aims to analyze the role of the media in the new millennium by comparing it with the communication strategies deployed by the medieval Church. More specifically, my project focuses on the visual representation of torture, comparing the photographs from Abu Ghraib prison and the famous fresco in the Scrovegni Chapel, created by Giotto in 1303-1305. I propose the following three sites of inquiry. First, I will analyze the change in the role of the devil's representation in the media. Second, I will examine the influence and power of mediated interpretations of torture images, comparing the fresco as a medium within the Church alongside the digital photographs of Abu Ghraib as they were broadcast and remediated on national television, over the Internet. Finally, I will examine the media's role as a force of socialization in the face of horror and evil. Here is the point of major contact with McLuhan's understanding of the "global village." The effects of the communication are to transform the behavior and beliefs of the people. By using McLuhan's concepts as *pentecostal condition* and *new tribalism*, my paper asks how the medium had pervasive effects on the public in the medieval era, when the Church effectively formed a network before the widespread literacy of the "Gutenberg Galaxy."

Czeglédy, Nina (KMDI, University of Toronto, Canada; Concordia University, Montreal, Canada; Hungarian University of Fine Arts, Budapest, Hungary)

Visionaries of electromagnetic imagination: Nikola Tesla and Marshall McLuhan

The ancient concepts of magnetism and electricity – including the electric properties of the human body – date back thousands of years. Since the nineteenth century the theory and practice of this field has received renewed interest. The long list of theorists and innovators is outside the scope of this study. In its place a bird's eye view is offered on the corresponding concepts of two remarkable visionaries: Nikola Tesla and Marshall McLuhan. Nikola Tesla believed – ahead of his time – that everything that exists, organic or inorganic, animated or inert, is responsive to electromagnetic stimulus and he asserted that each human body has an electric potential, a giant unified brain, which fluctuates incessantly. Tesla postulated that there is no breach in this process, the same law governs all matter and the whole universe is alive with electrical vibrations. Fifty years later Marshall McLuhan proposed that electronic media conjures pre-modern or magical perceptions by technologically stretching the boundaries of the self. McLuhan believed that electricity is connectivity, and awareness-based interconnection. He assiduously investigated and analyzed the social and cultural impact of the electric age. The exploration led him to conclude that in contrast to previous theories of sequential mechanization, this new electrical age presents "instant sensory awareness of the whole", an attention to the "total field", and a "sense of the whole pattern". It has been implied that "Tesla's notion of the world as a giant, unified brain is the cybernetic equivalent of what Marshall McLuhan would later describe as the 'global village' that would result from the communication's revolution."

DOBOVICZKI, Attila (Pécsi Tudományegyetem, Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék – Institute of Communication and Media Studies, University of Pécs)

Médiahasználatok, médium-értelmezések a Pécsi Műhely munkásságában

Az előadásban arra vállalkozom, hogy a Pécsi Műhely alkotócsoport munkásságán keresztül bemutassam a neoavantgárd médiahasználat néhány hangsúlyos problémakörét. A csoport munkáiban, alkotói oeuvre-jében jól nyomon követhető a médiaorientált expanzió számos megnyilvánulási formája, mely technikai vonatkozásban jellemzően a fotó, a sokszorosító grafika, a film, a televízió, művészetelméleti vonatkozásban a koncept, a fluxus, a happening, a land art, ready made (...) kategóriákkal ragadható meg. Az előadás a Pécsi Műhely expozéjánál kicsit többre is vállalkozik; amennyiben arra a kérdésre is választ kíván adni, hogy miképpen illeszthetőek a hazai médium-orientált neoavantgárd recepciók közé egyes, a Marshall McLuhan, szélesebb értelemben a Torontói Iskola által felvetett fogalmi-metodikai elképzelések. Van-e, lehet-e relevanciája az *új nyelv*, a *technikai determinizmus*, a *másodlagos szóbeliség*, a *globális falu*, a *populáris kultúra (...)* kiemelt fogalomköröknek a hatvanas-hetvenes évek – e hazai vonatkozásban is igencsak izoláltak tekinthető – művészeti jelenségszférájának a vizsgálatában.

Media usages, medium-interpretations in the artworks of Pécsi Műhely

In my lecture I try to illustrate some emphasized problems of the neoavantgarde media usage through the example of Pécsi Műhely art group. We can observe in the group's work, in its artistic oeuvre, several forms of the media-expansion of the neoavantgarde, that we describe by the categories in technical aspects such as photo, print making, film, television; in the

theoretical aspect such as conceptual-art, fluxus, happening, land-art, ready made (...). I undertake somewhat more than a pure expose about the Pécsi Műhely; I try to reflect on the question how we can fit relevant conceptual, methodological notions from Marshall McLuhan and the Toronto School in amongst the (Hungarian) neoavantgarde receptions. What relevance do the terms new language, technical determination, secondary orality, the global village and popular culture (...) have in the research of this special, isolated field of the art-sphere in the sixties-seventies.

DRAGON, Zoltán (Angol-Amerikai Intézet, Szegedi Tudományegyetem – Institute of English and American Studies, University of Szeged)

A metamédium nem üzen semmit – avagy a remedializáción túl

Előadásomban arra az alapvető váltásra-változásra kívánok reflektálni, amely Marshall McLuhan mediális határokat előtérbe helyező meglátásait követően, elsősorban Lev Manovich munkássága nyomán vált jelentőssé: a médiumokról és azok körülhatárolásáról az interfészek felé történő elmozdulásra. Eszerint már nem a „médium az üzenet”, hanem az interfész – azonban kérdés, hogy a hibrid és multimediális környezet miként határozza meg a tartalom előállításának és fogyasztási módszereinek, lehetőségeinek kereteit?

The metamedium does not send any messages – or beyond remedialization

The presentation reflects on the fundamental shift/change that has gained significance following Marshall McLuhan's views on medial borders, primarily with the work of Lev Manovich: the move from media and their delimiting towards interfaces. This shift implies that the medium is no longer the message, as it has become the interface – yet, the ways multi- and hybrid medial environments define modes of production and consumption remains a question.

FEHÉR, Katalin (Budapesti Gazdasági Főiskola Kutatóközpont – Budapest Business School)

Az üzenet ÉN vagyok

A media is the message klasszikus egyenlete az új média kontextusában az ÉN-re terelte a fókusz. Arra az ÉN-re, mely közösségeken, márkákon, szakmai oldalakon keresztül reprezentálja önmagát. Ő a Me 2.0 (Schawbel 2008). A mediatizált én így válik címkévé (tag), a rajongás alanyává (like) vagy az adott téma szakértőjévé (blogger). Alapvető kérdése a médiumon keresztüli láthatóság vagy láthatatlanság, illetve ezek arányai (McConnell és Huba, 2006).

The Message Is Me

The message is the media: a core equation that focuses on the "I"/Eye in new media environments. Me-2.0 (Schawbel, 2008) is self-generated (and self-represented), operated and processed by community, brands, and, also, via professional sites. The I-in-mediatization is being tagged, liked. It may also become the speaking/mediating subject issuing topics, e.g., a blogger. The question is authoritative/subjective transparency when framed within the media (McConnel and Huba, 2006).

Élet McLuhan után – a jövőkutató szemével

A jövőt illetően kiindulhatunk abból, hogy egy a Marson ücsörgő történész szemével nézve a történelem folyamán eddig két nagy információs forradalom játszódott le. Az első az élettartam növekedése volt, amely lehetővé tette az olyan komplex társadalmi tevékenységek létrejöttét, mint a fémmegmunkálás, a művészetek vagy éppen a második nagy információs forradalom, az írás megjelenése. Mindkét esetben az információ tárolása és továbbadása változott meg, a 21. század elején viszont úgy tűnhet, hogy legalább az elvi lehetősége megvan egy harmadik áttörésnek, amikor az információ előállítását változhat meg gyökeresen. Ugyanis a mesterséges intelligencia-rendszerek, ismét csak elvileg, akár arra is képesek lehetnek, hogy új tartalmakat hozzanak létre. Ennek megfelelően a lehetőségek fázisterét vizsgálva feltehetjük a kérdést, hogy ez miként hat az irodalomra, a kultúrára és nagyjából minden másra is, amit fontosnak tekintünk.

Life after McLuhan: from a futures researcher's point of view

Thinking about the future we can imagine a Martian historian observing only two fundamental revolutions in information processing on Earth to the beginning of the 21st century. The first one was the increase of human life span in the Stone Ages. Its results amounted to the appearance of complex social activities such as metallurgy and arts, together with the second information revolution, namely writing. These revolutions generated changes only in information storage and transmission, but examining the "phase space of possibilities" we can imagine a scenario about artificial intelligence systems creating contents. It would be a third breakthrough and its impact would change everything, from the methods and forms of literature right through to culture.

GÁRDONYI, László (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest – Eötvös Loránd University, Budapest)

Addressing Art History

The title of the presentation comes from W. J. T. Mitchell's *Addressing Media*, which tries to relocate the status of the media, on Derrida's premise of 'nothing is outside the text'. Mitchell's 10 observations on the consequences can be collated to the previous statements he made in *The Pictorial Turn* and in *Iconology*. This will lead to consequences that shake the foundations of art history, and highlight its old but not investigated reshaping quality, as it acts as a meta-picture. The meta-pictorial quality means much more than Baxandall's superb tautology of "The specific interest of the visual arts is visual". McLuhan's "the medium is the message" offers itself a much better starting point. It can be referred to the pieces of art, and it will consequentially lead to the medium hermeneutics, where the medium of the artwork will be deterrent to the meaning. In the end, it will lead back to Baxandall's statements. On the other hand it can be referred to art history itself, as the discipline acts like a medium, as it stands between the work and the beholder, and at the same time constitutes both of them. Following Mitchell, one can say: if nothing is outside the media, then nothing is outside art history. Art history usually refers to itself as a textual phenomenon, but as Mitchell highlights in *Iconology* the textual/visual partition is not an a priori demarcation, and through the ekphrases the pictorial quality gets inside even the most rigorous positivist apprehension of the discipline. This penetration must be

considered, and highlighted by a self-reflexive attitude. This act of self-reflexiveness holds the meta-pictorial quality, as it has to ask the questions: "who am I?" and "how do I look?". My presentation will try to follow this process and address art history on these premises.

HALÁSZ, László (MTA Pszichológiai Kutatóintézete, Budapest – Institute for Psychology of the Hungarian Academy of Sciences, Budapest)

McLuhan az üzenet

Norman Mailer jegyezte meg annak idején, hogy a „médiium az üzenet” a huszadik században elhangzott egyik leghasznosabb észrevétel. McLuhant jellemezték korabeli Arisztotelészként és Kanada „nemzeti erőforrásaként”, szerepét és jelentőségét pedig nemrég olyan kulturkritikusokéval emlegették együtt, mint Spengler, Arendt vagy Riesmann. McLuhan magát a médiiumok alkotta környezet természetének felfedezőjeként határozta meg. Annak megér(te)tése volt fő törekvése, hogy az új elektronikus médiiumok gyökeresen megváltoztatták azt a környezetet, amit a könyvnyomtatás hozott létre, és így azt, ahogyan az emberek éreznek, gondolkodnak és cselekednek. Felfedezte, hogy az elektronikus médiiumok működése (hatása) folytán az emberek „mindent egyszerre, azonnal” információs környezetbe kerülnek, ami az egyént nementitássá redukálja. Ez az egyidejű kultúra kiradirozza a privát individualitást, és amit az emberek éreznek e pillanatnyi mozaikban, sokkal fontosabb, mint amit gondolnak. Gerjeszti az erőszakot, egyszersmind az identitás keresését: „ki vagyok?” és „melyek a korlátaim?” A kérdések természetesen McLuhanra is érvényesek: ki ő és melyek a korlátai? Jelszavakból, tényekből, idézetekből, képekből hatásos, művészileg összeillesztett kollázst szerkeszt, hogy a valóságot megragadja. Kétségkívül, nem az izgatja, hogy mi a jó és a mi a rossz (egy a számos mcluhanizmus közül: „A morális méltatlankodás az idioták eszköze, ami méltósággal ruházza fel őket”), hanem ahogyan a dolgok működnek. McLuhant elvitatathatatlanul sikeres irodalomtudósi pályakezdése ellenére kevésbé tudós kutatónak, annál inkább prófétának és gurunak tartották, legalábbis az ő életől (1967-től) kezdve. A próféta előre megmondja, mi lesz, istentől ihletett, félig szónoki, félig költői stílus jellemzi. Görögül profétesz: hírnök, szóvivő, beszélő. Aki meghirdet egy új tant. A guru (szanszkrit) bizonyos területen bölcsességgel, nagy tudással és autoritással felruházott személyt jelöl, aki másokat kalauzolni képes; tanító. McLuhan metaforái az információgyűjtő emberről mint nomádról vagy a globális faluról az internet előtt harminc évvel ugyancsak nem feledhetők. A globalizáció, posztmodernizmus, dekonstrukcionizmus nyomán McLuhan nem látszik olyan excentrikus figurának, mint annak idején tűnt. Sok képtelennek ható kijelentése mára egyáltalán nem hat abszurdnak. Legfőként alapkövetkeztetése revelatív: a kommunikációs módok változásai újraformálják az emberi létezést. McLuhan intuíciójának minél frappánsabb megfogalmazására törekedett, hogy az újabb intuitív felvillanásnak adja át a helyét. „A szakember az, aki sohasem követ el apró hibákat, miközben a hatalmas tévedés felé tart.” McLuhan tartotta is magát ehhez: óvakodott apró hibák elkövetésétől. Ha kizárólag a tesztelhetőséget tartjuk egy jó elmélet alapvető jegyének, hősünk felettébb nehezen vehető komolyan. Erre is volt kész mcluhanizmusa: „a balféltekei kritikusok becsmérlik, mert képtelenek megérteni a jobb féltekei fogalmakat.” Bár ezúttal is, mint oly sok más esetben, ott a gyakran szándékos, már-már paródiába hajló túlzás, pontatlanság és félreért(elmez)és; ha minden tételét oly részletesen és megfontoltan körülbástyázta volna, mint legtöbb kritikus elvárta, aligha ünnepelnék születése századik évfordulóját Kanadán innen és túl. A szociológia, kulturális tudományok és pszichológia metszéspontjai körül található munkássága az osztályozás nagy ellenségének maga is ellenáll. Minthogy azonban tanai a kommunikációkutatás nyilvánvalóan

megkerülhetetlen részei, azokkal határozottan a tudománynak kell szembenéznie. „McLuhan génius volt. Új ablakokat nyitott, és nem zárta be azokat. A lezárt fogalmak a tudomány végét jelentik.” (Castells)

McLuhan is the Message

Normann Mailer was hardly alone in proclaiming "the medium is the message" as "one of the most useful remarks uttered in the twentieth century." McLuhan was considered a contemporary Aristotle and "national resource" of Canada. His role and importance were mentioned together with those of Spengler or Arendt. McLuhan regarded himself as a discoverer of the nature of the environment created by media. His main effort was to point out how far the new electronic media have changed the environment formed by print, and how they have changed the ways people feel, think and act. He discerned that due to the effect (function) of electronic media, people are in an all-at-once information environment which reduces the person to a nonentity. The individual in such an instantaneous culture finds his or her private individuality erased. What people feel in the "electronic mosaic" is more important than what they think. Violence then becomes a quest for identity; the individual seeks to discover "Who am I?" and "What are my limits?" These two questions are relevant to McLuhan: who was he? and what were his limits? He constructed impressive collages from slogans, documents, images and quotations to catch reality. Seemingly he was not interested in the question "Is this a good or bad thing?", but rather "What's going on?" In other words, moral judgment should not be substituted for insight into what is actually happening: "Moral indignation is a technique used to endow the idiot with dignity." Despite McLuhan's successful academic debut, he was considered less a scholar and more a prophet and guru, at least since his year (1967). The Greek prophet foretells what is happening; he has divine qualities; he uses rhetoric and poetic style. He is a messenger, a spokesperson. He proclaims a new doctrine. The Sanskrit guru derives his authority from great wisdom and knowledge; he is able to guide people; he is a teacher. McLuhan's metaphors cannot be easily forgotten: he described information gathering people as nomads and spoke of the global village thirty years before the Internet. Following globalism, postmodernism, and deconstructionism, McLuhan does not seem as eccentric a figure as he did in his day. His fundamental conclusion is especially enlightening: the changes of means of communication reshape human existence. McLuhan has presented his intuitions in a way that caused still newer thoughts to emerge. "The specialist is one who never makes small mistakes while moving towards the great fallacy." McLuhan has stayed true to his aphorism: he has avoided making small mistakes. If one thinks testability is the most obvious criterion of a good theory, McLuhan can hardly be taken seriously. He has, of course, replied with a mcluhanism: "Detractors are left-brain critics, who are incapable of understanding right-brain concepts." Here, as in many other cases, we see the use of intentionally parodistic exaggeration, inexactness and misinterpretation. Yet if he had surrounded all of his propositions with fortifications as detailed and deliberate as the majority of his critics demanded, the hundredth anniversary of his birth would certainly not be celebrated all over the world. His activities across the areas of cultural studies, sociology and psychology resist categorization. Nevertheless, as his theses are the elementary parts of today's theory of communication, it is the task of scientific inquiry to deal with them. "McLuhan was a genius. He opened new windows and did not close them. Closed concepts are the end of science" (Castells).

HARGITAI, Henrik (Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest – Institute for Art Theory and Media Studies, Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University, Budapest)

Tipográfia a McLuhani visszapillantóban és azon túl

A McLuhan temette Gutenberg-galaxist McLuhan visszapillantó tükre viszi át a digitális világba. Az online közeljövőt könyvespolcok is kísérik, és nem Moholy-Nagy vagy McLuhan audiovizuális tere. A könyvtipográfia tovább él. Összevetem a vakok akusztikus olvasását a látókéval, bemutatom a visszapillantó tükrök tipográfiai világát az e-újságoktól az iBooksig, összevetem Barthes *commentator*ának és a kommentelőknek a tipográfiai lehetőségeit, és bemutatok a tükrön át tekintő megoldásokat Gutenbergtől a Bauhauson át a Kitchen Budapestig.

Typography in the McLuhanist rear-view mirror, and beyond

McLuhan thought that the Gutenberg Galaxy is over, but it will be McLuhan's rear-view mirror which will take it to the digital age. Online near future is accompanied by bookshelves, and not the audiovisual space of Moholy-Nagy or Marshall McLuhan. Book typography is able to live on almost unchanged in the electronic space, just as design and structure of codices were not changed by Gutenberg: he changed the technology, not the content. Today's major question is: who is going to be the new Aldus, who is able to give a new form to e-books. I compare acoustic reading of the blind with the sighted, I present the typographical world of rear-view mirrors from e-books to iBooks, I compare typographical possibilities of Barthes' commentators with today's comment-writers, and I present innovative ways of the use of typography from Gutenberg to Bauhaus to Kitchen Budapest.

HERMANN, Veronika (Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest – Institute for Art Theory and Media Studies, Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University, Budapest)

Az én médiatechnológiái – A test mint hideg médium a kortárs kultúrában

A divat egyrészt az identitás hordozója, másrészt viszont napi gyakorlatok és technológiák összessége, melyekben performativitás és produktivitás ütközik össze. Marshall McLuhan legtöbbször hivatkozott kijelentése szerint a médium maga az üzenet, amely egy újabb, kontextuális hatásában lényeges médiumot, vagyis üzenetet tartalmaz. McLuhan szerint a médiumok az emberi test kiterjesztéseként értelmezhetőek, így a ruha vagy az autó is médiatechnológiai tényezővé vál(hat)nak. Michel Foucault kései elméletében az "én technológiái" kifejezés mindazon műveleteket jelöli, amelyek által az egyén meghatározza saját jelentését és kialakítja identitását. Az előadás a kortárs test-és divatelméletek szempontrendszerét működtetve, a technológia kétféle fogalmát egymásra olvasva értelmezi test és szexualitás, test és divat, divat és identitás egymáshoz való viszonyait.

Mediatechnologies of the self – The body as cool medium in contemporary culture

Though fashion could be understood as the vehicle of identity, it is also the complexity of daily practices and operations in which performativity and productivity are coming into collision at the same time. Marshall McLuhan's most quoted line says that the medium itself is the message, which contains another medium that has an impact, shaped by its context. McLuhan stated that various forms of mediums could be read as extensions of the human body, thus clothes or even cars might be able to turn into agents of media history. Michel Foucault used the term

"technologies of the self" in his belated theory, that signifies all the operations the subject defines and identifies themselves through. Reading these two different approaches of technology together, the lecture tries to explore the diverse and complex relations between body and sexuality, body and fashion, fashion and identity in contemporary culture.

HUDRA, Árpád (szabadfoglalkozású újságíró, filozófus - freelance journalist, philosopher)

McLuhan figyel téged

Az előadás nem annyira McLuhan jóslataival, mint inkább médiaparadoxonaival kíván foglalkozni. Azzal, hogy McLuhan provokációi veszítettek-e érvényükből, paradoxonainak feloldására milyen elméleti lehetőségek nyílnak ma. Az elemzés *A globális falutól a tudás társadalmáig* című munkában (Kiss Endre-Hudra Árpád, 2006, Aranykönyv Kiadó) foglalt fejtegetések folytatása és egyben felülvizsgálata. A tömegkultúrát, illetve tömegműveleteket pedig aszerint vizsgáljuk, hogy milyen szerepet játszanak a globalizációban a másik világgal való harcban.

IMRE, Robert (Politics and International Relations; Newcastle Business School; Centre for Institutional and Organisational Studies; Politics and International Relations; Faculty of Business and Law; The University of Newcastle, Callaghan)

Cyber-active! Civil Society, Technology, and Contemporary Revolution

In this paper I examine how McLuhan's work can help us to think about contemporary relationships between communication technology and political change. A major challenge to governments seeking to control the politics of their respective nation-states is the rise of communication technologies [CT] on a global scale. Recently, Egypt and Tunisia have experienced demonstrations in which a serious challenge to the ruling party in particular, and the ruling elites in general, has taken place. In both cases, the precursor to this civil uprising has been access to CT by a disenfranchised 'middle class'. Further, Al-jazeera as a news organization has provided access to current events in the region, and regular communications among people in Egypt and Tunisia with friends and relatives in other countries has developed a decidedly open and diverse view difficult to contain by quasi-dictatorships. In contrast to the 'coloured revolutions' in the Ukraine and Georgia a few years earlier, the current facilitation of a civil uprising appears to have permanently overthrown the regimes in Egypt and Tunisia – although there is significant skepticism about the level of democratic change especially in terms of the reaction of the armed forces. In this paper I explore the link between the post-Cold War 'revolutions' and capacity for CT to facilitate major political change and how McLuhan [and perhaps others such as Ellul] can contribute to our understandings. Given these links, there are three questions I address in regards to 'revolution': can CT universally facilitate this kind of change in the harshest of regimes [N. Korea, Burma]; does there need to be a *ressentiment* by an aspiring middle class to achieve a highly developed civil society [Egypt and Tunisia]; will this open the door to negative majoritarianism [collective neo-fascism in Europe, fundamentalism in the Middle East]?

Rhetorical and Grammatical Messages Underlying McLuhan's Media

The paper proposes a rereading of Marshall McLuhan's *The Mechanical Bride* as one of the forerunners of works from the cultural studies. Those early studies on popular culture were often connected to cultural criticism stemming from F.R. Leavis and eventually leading to the works of Raymond Williams. However, McLuhan was distancing himself from Leavis' elitist overtones and Williams in turn criticized McLuhan heavily for his undifferentiated claims about communication processes such as presented by television. By taking a closer look at the book *The Mechanical Bride*, its proposed aims, its methods of analysis and its lines of criticism, the paper is going to present the idea that as a professor of English literature McLuhan was still treating questions of literary and linguistic theory. That is, the main topic of the book remains to tackle questions of interpretation that are on the one hand transferred to the field of cultural production, but on the other hand recur frequently to the fields of language study as represented through rhetorical and grammatical issues. (Cf. chapters as "Crime does not pay", "Plain Talk", "The Great Books", "From Da Vinci to Holmes" to name only the most obvious in this matter.) Moreover, the paper will provide an outlook on McLuhan's works more directly concerned with media and communication research. The questions of linguistic, literary and interpretation theory remain important lines of argumentation in books like *Understanding Media*. At the same time, they are buried under a lot of fashionable references of cultural criticism, stress theory, historical reversals theory or the like. The paper thus argues that McLuhan's media theory might be a treatment of language and sign interpretation, especially in its methods of analysing and arguing, even when it analyses cultural phenomena and media technologies. Hence, the question of adaptability of the works of McLuhan to the changing environment of our day, according to this paper, has to take an intense look at the issues really at stake in McLuhan's writing. It is to investigate how far these issues match today's communication and cultural problems, if at all.

MCDONALD, Bronwyn-Patricia (Politics and International Relations Faculty of Business and Law, The University of Newcastle)

Iris Marion Young's communicative ethics: articulations of difference in the global village

Discussions about the political dimensions of McLuhan's Global Village are increasingly important in the 21st century, especially as possibilities for democratisation seem to be flourishing in a digitalised setting. However, it is not clear from either *Understanding Media* or the *Gutenberg Galaxy* that McLuhan's metaphor of the Global Village includes a description that lends itself to such a (culturally) constructive dimension. McLuhan did not offer much on the kind of relations or nature of the community within this connected realm. Indeed, in an interview found in Stearn's book 'hot & cool', McLuhan actually points out the notion of 'tribal' evokes, to a certain degree, incivility, and that the tribal setting is actually likely to be one of disagreement and parochialism. Any hope then for harmony and prosperous cultural plurality within our global village must engage with normative theories of communication. Political philosopher Iris Marion Young can be utilised for such a project. Her work heavily drew from and critiqued Habermas and his ideas on the public sphere, as well as being founded in and adapting feminist theories of communicative practices. Moreover Young's contributions to theories of deliberative democracy are also relevant to considering the political dimensions of the global village. Iris Marion Young's normative communicative ethics can serve as useful

inspiration in complementing McLuhan's metaphor of the Global Village, the coupling an important one for 21st century reflections on political possibilities in the digitalised context.

MCDONALD, James F. (English and Intercultural Communication, University of Applied Sciences, Ingolstadt, Germany)

Animating McLuhan's Media: McLuhan's Message in Contemporary Cultural Studies

Since the death of Marshall McLuhan, developments in the field of cultural studies might be thought of as dimensional in nature: a theoretical shift that parallels multidimensional models from physics. Cultural scientists have, one might claim, made a leap from the three-dimensional world of cultural description to a compatible, but more complex model of four dimensions: three spatial and one temporal. Obsolete structural approaches to culture give way to living and evolving cultural forms. The latest generation of cultural studies animates the structures it has inherited and tracks their paths into a new dimension. The writings of McLuhan serve as a bridge across this dimensional gap. While he rarely wrote about culture explicitly, the central ideas of cultural science are present in all of his works, and few contemporary examinations of culture fail to cite him. McLuhan, specifically in *Understanding Media*, provides the ambitious cultural scientist with an orchestra of instruments through which culture arises. This is one of McLuhan's messages. The newest analyses of culture favor dynamic perspectives that account for daily intercultural communication, rapid cultural evolution, and the spontaneous growth that has become commonplace in the fertile ground of digital globalization. Structural cultural models are rendered obsolete through the acceleration of communicative action even before they can even appear in printed form. Lists of cultural characteristics, however well researched, quickly become quaint stereotypes as the individual members of all cultures cobble together new constellations of identity through the kind of global exposure that McLuhan never saw but certainly predicted. A musical metaphor illustrates this point well: *Understanding Media* describes the orchestra. Culture is the music. One can consider the function, the material from which a cello is made, for example. An author can describe the wood from which it is built and the precise length and curve of its neck. She may even endeavor to include details of the cello's voice and techniques employed by cello virtuosos, but she need not talk about music to complete a masterful description of the instrument. McLuhan's practice is similar. In his compendium of media, he presents each in his own terms, certain that the cultural scientists will find what they need within his work. Media are the vehicles through which we create culture. By animating McLuhan's media, we create and re-create our life-worlds. Often improvising, frequently harmonizing, we take up the extensions of man [sic], and the still structures of culture begin to grow through time.

MÜLLNER, András (Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest – Institute for Art Theory and Media Studies, Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University, Budapest)

Az ember definíciója McLuhannál: amputáció, protézis, kiterjesztés

Előadásomban egy bizonyos ellentmondás okait vizsgálom. Marshall McLuhan koncepciója a globális faluról nem eredet nélküli, háttérében jól érzékelhető a történelem során nem egy alkalommal vizionált egységes emberiség képe. McLuhan szövegeiben ez annak ellenére válik jól kitapinthatóvá, hogy a szerző érzékeny a kulturális különbségekre, és bizonyos

megnyilvánulásaiban kritikus hangon szólal meg a nyugati ember „elfogultságáról” saját médiumaival kapcsolatban. Eközben azonban mégiscsak egy kölcsönös változást/átalakulást érzékel, egy bizonyos cserét, amely mintha a kiegyenlítődés felé tartana. Az előadásomban kiaknázni remélt termékeny ellentmondás abban rejlik, hogy a McLuhani diskurzusban a fent leírt kiegyenlítődéssel (vagy a kommunikációelmélet egyik alapmetaforájával élve: homeosztatisz egyensúlyba kerüléssel) párhuzamosan fut egy másik metafora vagy metaforarendszer, mely az erőszakhoz, a médiumok horrorisztikus hatásához kapcsolódik („csonkolás”, „dermedtség”, „közeledő erőszak” stb.). Ez a másik típusú metaforikusság arra készíti minket, hogy nyomába eredjünk az ellentmondásnak, és újragondoljuk az ember McLuhani definícióját.

The definition of the human in McLuhan's writings: amputation, prosthesis, extension

In my lecture I aim to scrutinize the reasons of a certain contradiction. The global village as a concept coined by McLuhan is not without origin. In its background one can easily perceive the image of the unified mankind, which has been envisioned so many times in the course of history. In McLuhan's writings the unification mentioned above can be perceived in spite of the fact that the author seems to be sensitive as far as the cultural differences are concerned, and in some of his texts he criticizes the "biases" of the Western man towards his/her own media. In spite of that awareness, he sees a mutual mutation or transformation, a certain change, which may head for the equalization. The prolific contradiction being hopefully exploited in my lecture is that in McLuhan's discourse with the equalization mentioned above (or homeostatic equilibrium as it is used as a basic metaphor in communication theory) there is a parallel move of another metaphor or group of metaphors, which can be connected to the violence and the horroristic effects of the media ("amputation", "numbness", "coming violence"). This other kind of metaphoric expression urges us to detect the origin of the contradiction, and to rethink the definition of the human given by McLuhan.

PÓLYA, Tamás (Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, Eszterházy Károly Főiskola, Eger – Institute of Communication and Media Studies, Eszterházy Károly College, Eger)

Globális falugyűlés – a technológiai determinizmus után. Médiumelméleti fejtegetések a digitális médiumok társadalmi hatásairól

A technológiai determinizmus erős felfogása túlzó: az új technikák és technológiák nem feltartóztathatatlanul és egyöntetűen vezetnek társadalmi változásokhoz. Egy óvatosabb médiumelméleti megközelítés szerint (vö. Meyrowitz, Postman) egy adott kulturális közegben segítik vagy hátráltatják a már létező emberi képességek és igények kibontakozását. Nem pusztán McLuhani extenziók (a távolságot zsugorítják, az érzékeket hosszabbítják); katalizátorok/korlátok is, amelyek révén a meglévő késztetések és hajlamok felerősödnek vagy mérséklődnek, többé vagy kevésbé érvényesülnek. A digitális médiumokhoz s eszközökhöz fűződő, egyre intímusabb viszonyunkat innen szemléli az előadás.

A look at the global village after technological determinism: On the social impact of digital media from a medium theory perspective

The strong version of technological determinism makes exaggerated claims: new tools and technologies do not invariably and inescapably lead to social changes. Rather, in line with a more conservative medium theory approach (cf. Meyrowitz and Postman), one might say that technological improvements encourage or hinder the way human capabilities, dispositions and

drives unfold and translate into action, always in a given cultural context. New media tools and technologies are not simply the extensions of man (i.e. extending the senses or contracting time and space) but rather function as catalysts for, or impediments to, preexisting human propensities, which then materialize in a heightened or weakened form according to the given technological context. I propose we take a look at digital technologies and the increasingly intimate way we relate to them from this vantage point.

SMID, Róbert (Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest – Institute for Art Theory and Media Studies, Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University, Budapest)

A derridai írás színterei: jelölő kontra médium?

David E. Wellbery a Derrida által végrehajtott fordulatot úgy értelmezi, mint amely a jelölő színterre bevezette az írást, ezzel a külsőlegességet mintegy kiszabadítva mindaddig rögzített helyzetéből, konstitutív tényezővé emelte azt. A derridai vállalkozás csak így lehetett képes magát az írást nem supplément-ként elgondolni, s ez alapozta meg azokat a Freud-kritikákat is, melyek a pszichoanalízis modelljeit, illetve a psziché apparátusát a technikai médiumokkal hozták összefüggésbe, nem pusztán aspektuálisnak tekintve a választott modellálási eljárásokat, hanem produktív, kalkulálhatatlan és nem utolsósorban reflexív elemekként vizsgálva azokat. Habár a torontói iskolához tartozó gondolkodók, illetve a mcluhani teoreémákból ihletet merítő angolszász médiaelmélet rendre elismeri, hogy Derrida lényegében arra az alapvető tételre is épít, miszerint a médiumok eredendően befolyásolják helyzetünket, megszabják a megnyilatkozások feltételeit, gyakran éppen azzal a váddal illetik a dekonstrukciót, hogy nincs tisztában saját mediális terével: míg Ong a nyomtatáshoz kötődő irányzatként bélyegezte meg, az újabb recepció az e-mailhez rendeli a derridai gondolatmenetet, értelemszerűen mindkettő a szövegekre redukálva az archívumot, azonban kétségbe vonva az írásfogalom „hitelességét”. Ha elfogadjuk, hogy egyrészt a korpusz különbsége (pl. az antropológus Goody-Watt páros esetében), másrészt az eltérő hagyomány és nyelvszemlélet számos félreértést, illetve ezekből származó kritikát megmagyaráz, akkor is maradnak olyan felvetett kérdések, melyekre válaszokat lehet találni európai horizontból is. Előadásomban ezért ahhoz a nem könnyen felfüggeszthető különbségtételhez próbálok adalékokkal szolgálni, miszerint a jelölő színterre bevezetett írás képes-e médiumként funkcionálni, vagy egy olyan szemiotikai szemlélet visszatérését tapasztaljuk, mely pusztán megfordítani tudta a hierarchiakat, ugyanazon színtér elemeit mindössze kicserélte, ahelyett, hogy egy újat megalapozva képes lett volna olyan elemek befogására, melyeket a strukturalista kritika rendre elhibázott. A szövegeken élősködő, s ezzel az olyan horizontoktól, mint a gesztus vagy a mathémák, megfosztott dekonstrukció képe nem túlzott redukciójának tekinthető-e a derridai archívumnak, következésképpen berekesztve annak lehetőségét, hogy az az írást bármikor is médiumként legyen képes elgondolni? Ez már csak azért is egy nem kevés tétellel rendelkező kérdés, mert az új német médiatudományi törekvések, illetve a francia mediológia fényében különös jelentőségre tesz szert, hogy Derrida éppen a kibernetikát nevezi meg a *Grammatológiában* vizsgálatának egyik előfeltételeként, ahogyan a mcluhani kritikából építkező, de azt meghaladni vélt irányzatok felől tekintve az életműre, átértelmeződnek az olyan derridai témák is, mint a différance, az archívum és nem utolsósorban maga az írás.

McLuhanian Comments on the Derridean Scenes of writing: the Signifier and the Medium

David E. Wellbery regards Deconstruction as a theory that introduced writing into the signifying scene, undermining therefore the centuries-old solid position of the “outside”. That opened the gates for Derrida’s reading patterns to access those horizons of the text which until then were considered aspectual elements, such as the different Freudian models applied for descriptions or the apparatus of the psyché. Although students of the so-called Toronto School might agree on the statement that Derrida was fully aware of the partially (and in some cases even fundamentally) deterministic role played by the technical media as far as discourses and the history of European thinking are concerned, the same scholars constantly tend to accuse Deconstruction of lacking observations on its own medial space. Whereas the reduction of the Derridean archive to texts only might stem from the different standpoints and methods applied by the students of McLuhan, problems proposed by them cannot be so easily dismissed and might contribute to the better understanding of Deconstruction if they are considered from a European perspective. My discourse concerns the question of the distinction between signifier and medium with shedding some light on the Derridean form of writing functioning as a McLuhanian medium. Could Deconstruction really have achieved to substantiate a new signifying scene with the mediality of writing or did it simply reverse hierarchies thought to be forever fixed even by the structuralists? After the new wave of the German Kulturtechnik and Mediendiskursanalyse, and the French Médiologie, it is high time we reread *Of Grammatology* from a McLuhanian perspective to identify the different scenes of writing utilized by the father of Deconstruction.

STROVSKY, Dmitry L. (Journalism Faculty, Ural Federal University, Ekaterinburg, Russia)

Media globalization and its influence on national information spaces: following the McLuhan’s approach

It was Marshal McLuhan who predicted the process of media globalization. Currently this process looks inevitable for the all countries being part and parcel of the global village. Under these conditions the convergence of different multi-national interests becomes obvious and far-reaching. In the meantime, less developed states seem to be increasingly dependent on those that are technologically more advanced. Some national cultures are being undermined by the others. What are the effects of this situation? To what extent do the latter seem to be visibly deteriorating in different societies and their media? These are the issues to be investigated in this paper. The complexity of the above situation does not strictly mean that it is grasped only in a pessimistic light. Penetrations of one media culture into another do not necessarily seem to be detrimental, especially if the media market provides a good framework for evolving democracy. However, quite frequently there exists the problem of dissonance between “native” and “alien” media cultures. A similar situation took place in Eastern Europe and especially Russia in the early 1990s when national media cultures stepped back in front of the Western “attack” in different cultural spheres, including media. Russian television programmes as well as print media contents have been hastily affected by American cultural approaches, which could not be benevolent for the traditional values of these societies. It took over a decade for Eastern European countries to overcome this imbalance, mainly due to economic measures stimulating the development of their media. Yet Russia is still affected by Western cultural priorities, which is considered as being provocative for traditional mentality of the population. One more problem for national media that exist in economically and democratically “feeble” countries is the dominance of multi-national media conglomerates and cross-media

ownerships effectively undermining the national media cultures. This is leading to a shrinking of information plurality and lessening of media variety. Russian information space clearly demonstrates the repercussions of this situation by stimulating information partisanship. Therefore, the idea of maintaining national information spaces looks vital and actual and cannot be resolved immediately even in terms of the democratic development of countries. The effectiveness of resolving this problem partly depends on the elaboration of certain national information politics enabling to keep media as an economically independent institution.

TÚRY, György (Kommunikációtudományi Intézet, Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola – Budapest College of Communication and Business)

McLuhan és a kritikai kultúrakutatás

Brecht megszívlelendő tanácsát, miszerint nem a régi szép, hanem a csúnya új időknek kell lenyűgöznie bennünket, jól egészíti ki McLuhan kijózanító vallomása 1969-es *Playboy* interjújában, arról beszélvén, hogy milyen változások mennek végbe az általa elektronikus kultúrának nevezett jelenség eredőiként: „Nálam senki nem lehet kevésbé lelkes e radikális változásokat illetően” (*Essential McLuhan*, 267). Előadásomban azt törekszem bemutatni, hogy egy ilyen humanista alapokon álló kutatói hozzáállás diktálta attitűd milyen eredményekre vezet, ha azt a kortárs (globális) média/kultúra (Douglas Kellner) elemzésére próbáljunk alkalmazni, kiemelten is a kritikai kultúrakutatás (Cultural Studies) nézőpontjából.

McLuhan and Cultural Studies

According to Brecht's very apt advice, it's not the good old days that we should be fascinated with, but rather the bad new ones. This resonates strongly with McLuhan's sobering confession in the 1969 *Playboy* interview about the transformation engendered by what he calls electric media: "No one could be less enthusiastic about these radical changes than myself" (*Essential McLuhan* 267). What I will try to present in my talk are the possible results of applying such an attitude (one that is based on classic humanistic values) to the analysis of the contemporary global media/culture (a phrase coined by Douglas Kellner), paying special attention to the viewpoint provided by Cultural Studies.

URBÁN, Csilla (Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest – Institute for Art Theory and Media Studies, Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University, Budapest)

Részvételi kultúra – utópia vagy valóság?

Részvételi törzsi kultúra – írásbeliség – a törzsi kultúra visszatérése, avagy másodlagos szóbeliség. Ezzel a spirálszerű folyamattal kapcsolatban az előadás során a következő kérdéseket vetem fel: az elektronikus technológiákkal megvalósult-e a mcluhani egység vagy továbbra is Narkisszoszok maradunk; van-e egyáltalán létjogosultsága egy ilyen szigorú korszakolásnak; melyek az új média azon eszközei, amelyek elősegíthetik a részvételen és az érzéki tapasztalaton alapuló kultúrát, illetve elősegítik-e valójában?

Culture of participation – utopia or reality?

Culture of participation, tribalism – literacy – return of the tribal culture or secondary orality. In connection with this spiral process I raise the following questions during the presentation: has

the McLuhan's unity already come true with the help of electric technology or do we remain in the state of Narcissus? Is there any reason for existence of a strict periodization like this? What are the means of the new media which can contribute to the culture based on participation and sensory experiences?

VOLONCS, Laura Zsófia (Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest – Institute for Art Theory and Media Studies, Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University, Budapest)

A *The Medium is the Massage* című rádiótanulmány elemzése

Marshall McLuhan 1968-ban, hanglemezen kiadott *Medium is the Massage* (írta: Marshall McLuhan, Quentin Fiore és Jerome Agel) című rádiótanulmányának elemzése és összehasonlítása az 1999-ben újrakevert japán verzióval. A vizsgált művek az azonos című könyv hangjátékváltozatai, egyben filozófiai montázsok.

Z. KARVALICS, László (Szegedi Tudományegyetem, Könyvtár- és Humán Információtudományi Tanszék – University of Szeged, Department of Library and Human Information Science)

Marshall McLuhan az információs társadalom elméletörténetében

A mindinkább Frank Webster dominálta információs társadalom közbeszédéből gyakorlatilag teljes egészében száműzettek az ős-eredeti, „civilizációs paradigmaváltás” értelmében vett megközelítések, így McLuhannal együtt Toffler vagy a ritkán méltatott Tadao Umesao holisztikus gondolkodói világa kiszorult a panteonból. Eközben a hatalmas horderejű gazdasági-társadalmi-kulturális átalakulásra reflektáló kvázi- vagy félelméletek könnyűszerrel kínálnak felületeket a haragvó technológiakritikának. Vajon a (korai) McLuhan újraolvasása merre billenti a mérleget?

Marshall McLuhan in the history of Information Society theory

In the current information society discourses there is a painful lack of the original, Civilization Theory and Great Social Transformation based approaches, thanks to the dominance of Frank Webster's influential disruption of the early and holistic narratives, representing by Toffler's Third wave, Jean Gottmann's "White collar revolution" or the less known Tadao Umesao's synthesis. In this "epistemic vacuum" it is common to reflect the enormous social and cultural paradigm change with quasi or half-theories, providing easy target points to the furious technology critics. Can we find a place for the young McLuhan in this debate, re-reading his early works?